

PREGĂTIREA PROFESIONALĂ A STUDENȚILOR FACULTĂȚILOR DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT PRIN ACTIVITĂȚI DE CERCETARE

Volcu Gheorghe, Volcu Irina,

Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău, Republica Moldova

Keywords: *Research, professional training, physical education, qualification, specialist, student, result.*

Abstract: *In this article we highlight the scientific research activity in the professional training of the students of the faculties of physical education and sport. Professional training, along with other activities, is part of an extensive and lasting process namely lifelong learning. The university is the institution that combines two essential activities – education and research. Obtaining the pragmatic result and generating the availability and capacity for innovation is the aspect pursued in the training of future specialists in physical education and sport.*

Actualitatea

În prezent, în Republica Moldova organizarea și desfășurarea eficientă a activității de cercetare-dezvoltare-inovare a devenit un factor hotărâtor de progres. Cercetarea științifică trebuie privită ca o investiție strategică și în niciun caz ca un consumator de resurse. Responsabilitatea pentru cercetarea științifică este exercitată prin legislație, finanțare, politici, programe și proiecte.

Dezvoltarea economică, socială și culturală sănătoasă nu este posibilă fără un sistem de învățământ de înalt nivel, bine structurat, bazat pe o cercetare științifică viguroasă [9].

Învățământul superior este cel care generează specialiștii care vor conduce societatea și economia țării. Principala obligație a instituției superioare de învățământ de educație fizică și sport, în condițiile actuale, o constituie pregătirea specialiștilor multilateral dezvoltați, capabili de a-și îmbogăți și aprofunda cunoștințele teoretice și profesionale, în calitatea lor de participanți activi la activitatea de cercetare științifică.

Formarea profesională a specialistului vizează competența acestuia încadrată într-un fond de cultură generală, mobilizate și susținute de o temeinică pregătire psihologică, pedagogică, metodică, teoretică și practică.

Actualmente, pregătirea specialiștilor de înaltă calificare este posibilă doar în baza dezvoltării conexiunii dintre știința academică a instituțiilor de învățământ superior și știința de ramură, prin integrarea pe scară largă a studenților în

activitatea de cercetare științifică și dezvoltarea în baza acesteia a calităților pregătirii viitorilor specialiști în domeniul culturii fizice [3, 6].

O importanță deosebită în pregătirea specialistului de profil, în condițiile contemporane, o constituie îmbinarea învățământului fundamental cu cercetarea științifică în domeniu, cu accent pe dezvoltarea sa profesională în concordanță cu propriile interese și capacități [8].

Astfel, planurile de învățământ ale programelor acreditate de către ANACEC, din cadrul instituției de învățământ superior USEFS, conțin discipline, dar și elemente ale cercetării științifice în procesul de instruire. Pregătirea profesională a studenților prin activități de cercetare științifică se asigură prin următoarele blocuri de bază ale disciplinelor:

❖ *Umanistice și integrative.* Aici se prevede pregătirea științifică umanistică (generală) și formarea unor priceperi de aplicare în abordările științifice ale primului nivel al metodelor de cercetare (celor universale pentru diferite ramuri ale științei).

❖ *Socio-psihologo-pedagogice* asigură pregătirea metodicii științifice de profil general pentru aplicarea metodelor de cercetare a nivelului doi (observația pedagogică, socioanaliza, chestionarea sociologică, etc.).

❖ *Medico-biologice*, în cadrul cărora se efectuează însușirea metodelor de cercetare nivelului trei, ceea ce asigură pregătirea metodico-științifică de profil particular.

❖ *De profil specializat*, în cadrul cărora se realizează însușirea metodelor nivelului patru de cercetare (exprimo-experimental) prin pregătirea metodico-științifică de profil empirico-special.

Pregătirea integrală pentru activitățile de cercetare științifică în cadrul blocurilor enumerate se realizează uniform prin diverse componente/forme organizatorico-procesuale: lucrul instructiv de cercetare a studentului, cercul științific studentesc, etc., ceea ce asigură o pregătire științifică practico-metodică orientativă și specializată.

Totodată menționăm faptul că în cadrul fiecărei discipline aparte nu poate fi realizată o structurare și etapizare a procesului de formare la studenți a priceperii integrale a activității de cercetare științifică cu caracter orientativ finisat. Studenții participă la activități de cercetare științifică în cadrul catedrelor de specialitate, facultăților, cercurilor și laboratoarelor științifice etc.

Studiile și cercetările contemporane [2, 5] vizează aspecte legate de formarea viitorilor specialiști în educație fizică și sport, urmărindu-se obținerea rezultatului pragmatic și generarea disponibilităților și a capacităților de inovație.

Necesitatea implicării studenților instituțiilor de cultură fizică în activitatea de cercetare științifică, identificarea interesului pentru arta științei și activități

creative în domeniul unei specialități, permite unor autori [1, 3, 4, 6] să menționeze că perfecționarea activității de cercetare științifică a studenților în baza unei metodologii bine determinate este de o deosebită actualitate. Aceasta presupune (Fig. 1):

- Implicarea activă a studenților în activitatea de cercetare pe tot parcursul anilor de instruire;
- Colaborarea reciprocă a catedrelor privind activitatea de cercetare studențească;
- Continuitatea activității de cercetare științifică a studenților atât în cadrul orelor de instruire, cât și în afara lor;
- Orientarea conținutului și structurii activității de cercetare științifică a studenților privind domeniul specialității alese.

Fig. 1. Metodologia de perfecționare a formelor activității de cercetare științifică a studenților

Scopul cercetării îl reprezintă evidențierea activităților de cercetare științifică în pregătirea profesională a specialiștilor din domeniul educației fizice și sportului.

Metode de cercetare: analiza teoretică, metoda statistico-matematică, metoda grafică, metoda anchetării, interviul, observația.

Rezultatele cercetării

Pentru a evidenția activitatea de cercetare științifică în pregătirea profesională a specialiștilor din domeniul educației fizice și sportului, am elaborat un chestionar care a fost aplicat studenților și masteranzilor din cadrul U.S.E.F.S., obținând următoarele rezultate:

Fiind întrebați dacă sunt familiarizați cu activitatea de cercetare a specialistului de cultură fizică, 71% din respondenți au spus că da, 21% – nu, iar 8% au considerat greu de răspuns la această întrebare (Figura 2).

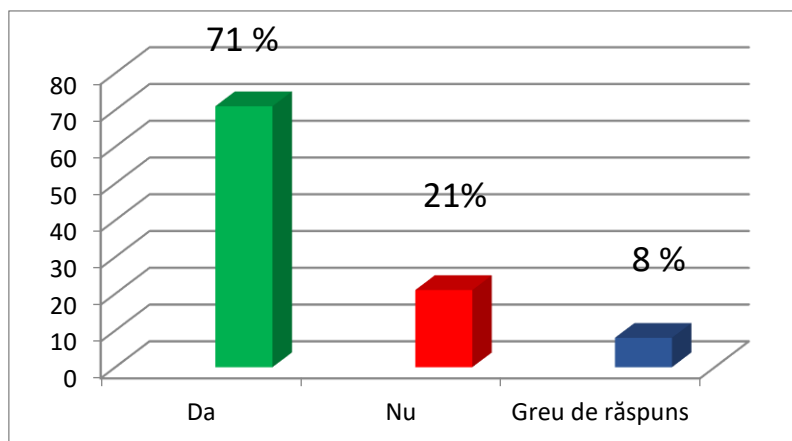

Fig.2. Distribuția procentuală a răspunsurilor privind familiarizarea respondenților cu activitatea de cercetare

La întrebarea dacă viitorul specialist în domeniu trebuie să dețină un bagaj de cunoștințe pentru a efectua o cercetare științifică, marea majoritate a respondenților au dat un răspuns afirmativ (98%) și numai (2%) au negat (Fig. 3). Desprindem ideea că viitorul specialist în domeniu educației fizice și sport trebuie să dețină un bagaj de cunoștințe pentru buna desfășurare a activității profesionale mai cu seamă celui de cercetare științifică.

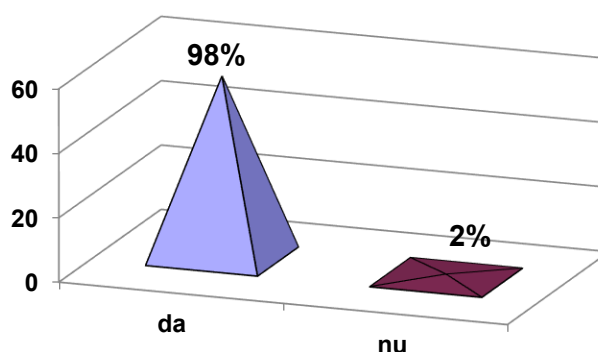

Fig. 3. Distribuția procentuală a răspunsurilor privind necesitatea deținerii unui bagaj de cunoștințe a viitorilor specialiști în domeniu pentru a efectua o cercetare științifică

Totodată, 50% din respondenți consideră că este necesar să se acorde integral o pondere mai mare pregătirii științifice de cercetare, în timp ce 46% o consideră parțial necesară și numai 4% au răspuns că nu este necesar (Fig. 4).

Constatăm că este necesară acordarea unei ponderi mai mari pregătirii științifice de cercetare.

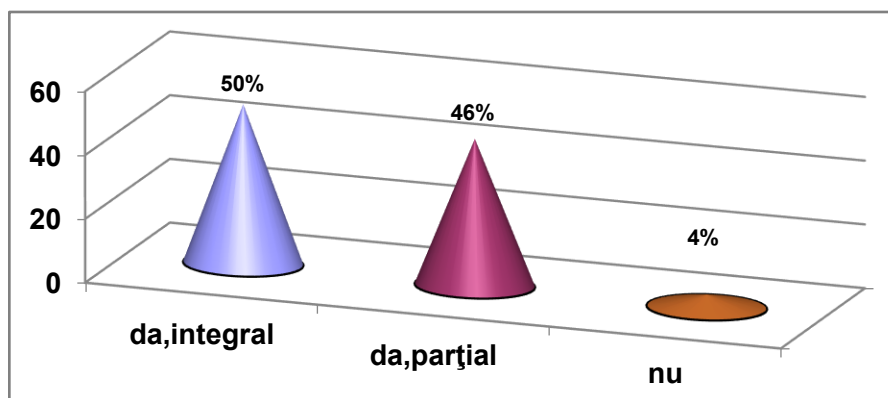

Fig. 4. Distribuirea procentuală a răspunsurilor privind necesitatea acordării unei ponderi mai mari pregătirii științifice de cercetare

Lucrul de cercetare favorizează la studenți activitatea de cunoaștere teoretică și practică cu caracter creativ științific, formează priceperi de a determina problemele actuale pedagogice și a se orienta în cadrul lor, a determina căile de rezolvare a lor, în scopul creșterii eficacității procesului instructiv-educativ [7].

Astfel, managementul cercetării-dezvoltării-inovării în domeniul culturii fizice se prezintă ca o activitate sistematică creativă, desfășurată pentru a îmbogăți cunoașterea factorului uman, fenomenului sportiv, a culturii și mișcării sportive naționale și a utiliza aceste cunoștințe pentru realizarea de aplicații solicitate de practica sportivă și cea managerială.

Concluzie

Pregătirea profesională este un proces de învățare/instruire prin care se dobândesc noi cunoștințe teoretice și practice, precum și abilități, tehnici care fac munca mai ușoară. În acest sens activitatea de cercetare este un mijloc foarte important în pregătirea specialistului de profil.

Domaniul educației fizice și sportului are nevoie de cadre bine pregătite profesional, iar strategiile instituțiilor de învățământ și abordările didactice trebuie să se adapteze noilor evoluții, să pună în aplicare principiile pedagogiei contemporane, utilizând mijloace moderne de predare-învățare-evaluare. Prin noile metode și tehnici de pregătire profesională, studenții trebuie antrenați în experiența cunoașterii și gândirii creative, oferind soluții, inclusiv prin activități de cercetare științifică.

Bibliografie

1. Ambrosi N., Budevici-Puiu A. *Epistemologia și metodologia cercetării în educația fizică*. Chișinău: Valinex, 2015. 301 p.
2. Budevici A., Chepteni V. *Metodologia cercetării manageriale*. Chișinău: Valinex, 2007, p. 67.
3. Carp I. *Pregătirea specialiștilor în domeniul culturii fizice pentru activitatea de cercetare științifică*. Chișinău: Valinex, 2003. 186 p.
4. Gagea A. *Tratat de cercetare științifică în educație fizică și sport*. București: Discobolul, 2010. 665 p.
5. Manolachi V. *Managementul și dezvoltarea durabilă a sportului*. USEFS, 2016. 304 p.
6. Volcu G. *Activitatea de cercetare managerială în pregătirea antrenorilor-manageri*. Monografie. Chișinău: Print Caro, 2019. 136 p.
7. Volcu I., Volcu G. *Dezvoltarea potențialului creativ, factor important în pregătirea specialistului de cultură fizică pentru activitatea de cercetare inovare*. În materialele congresului științific internațional „Sport. Olimpism. Sănătate”. Chișinău: USEFS, 2016, p. 484-490.
8. Volcu G. *Pregătirea antrenorilor pentru activitatea de cercetare managerială*. În: *Evoluția științei managementului culturii fizice în Republica Moldova*; coord.: Ambrosi N., Budevici A. Chișinău: Valinex, 2012, p. 344-349.
9. Volcu G. *Studiu cu privire la importanța cercetării manageriale pentru antrenori-manageri*. În: *Știința culturii fizice*, Nr. 21/1, Chișinău: USEFS, 2015, p. 10.